

bliver man overrasket ved at se enkelte særlig store Pensioner, som springe frem mellem de øvrige. Saaledes findes der i den Fortegnelse, som meddeles i Anmærkningerne til det foreliggende Finanslovsforslag, en Pension til en afgaaet Overretsdommer paa mellem 5 og 6,000 Kr., og der findes en Pension til en afgaaet Højesteretsassessor paa 8,000 Kr. Naar man nu ved, at efter Pensionsloven skal en Embedsmand have tjent i over 29 Aar i en pensionsberettiget Stilling for at kunne opnaa en Pension paa $\frac{2}{3}$ af sin Lønning, og at dette er højeste Pension efter Pensionsloven, saa ser man straks, at de anførte Pensioner ikke kunne være bestemte i Henhold til Pensionsloven. Det fremgaar ogsaa af en Anmærkning i en særlig Rubrik, at Pensionerne ere bestemte „i Henhold til Grundlovens § 73.“ Man har altid forstaaet denne Paragraf saaledes, at den havde til Hensigt at værne Dommerne mod vilkaarlig Afstedigelse, saa at Paragraffen folgelig kun gjaldt Dommere, der endnu vare i Stand til at udføre deres Gerning paa forvarlig Maade. Og man spørger sig da først: Ere disse Dommere, der nu staa opførte med disse særlig store Pensioner, Mænd, som ere blevne fjærnede, skønt de endnu kunde udføre, hvad de skulle? Men man oplyses om, at saaledes forholder Sagen sig ikke; de kunde ikke længere røgte deres Hverv, og alligevel har man bestemt deres Pension efter Grundlovens § 73. Hvis dette var rigtigt, saa vilde man, naar Højesterets nuværende Justitiarius afgaar, komme til at se en Pension for en Embedsmand af en Højde af 10,000 Kr. Og hvis hele denne Ordning var rigtig, vilde der derved fremkomme et skrigrigende Misforhold mellem visse — nemlig de nu uaffættelige — Dommeres Pensioner og andre Embedsmænds Pensioner; der vilde fremkomme et Misforhold mellem denne Klasse Dommeres Pensionering og — for at nævne nogle andre høje Embedsmænd — Amtmænds, Generalers og Biskoppers Pensionering. Og selv om man nu anerkender, hvad jeg gør, at Dommerhvervet er et meget vigtigt Hverv, kan man dog ikke betragte det som i kvalitativ Henseende saa meget vigtigere end andre vigtige Embeder, at der i sig selv kan være Grund til at tillægge afgaaede Dommere en meget større Pension, end der kan gives andre højt stillede og højt lønnede Embedsmænd. Endvidere maa mærkes, at der vilde fremkomme et Misforhold til, hvis den Praksis var rigtig, som der er begyndt paa — ikke i de aller sidste Aar; det vil jeg straks sige, thi den omhandlede Praksis strækker sig noget længere tilbage i Tiden —, der vilde, hvis

den Praksis var begrundet, fremkomme et andet Misforhold end det med Hensyn til Pensionens Størrelse. Medens Pensionsloven for andre Embedsmænd træder, som jeg før berørte, en meget lang Tjenestetid, for at de kunde opnaa højeste Pension, vilde en Dommer, selv om han kun havde tjent i saa Aar, kunne gaa af med fuld Lønning i Pension. Enhver vil se, at det vilde gøre Misforholdet endnu meget mere skrigrigende.

Hvis det imidlertid var rigtigt, at den Praksis havde Hjemmel i Grundloven, var der jo intet at sige dertil. Men det er det, jeg paastaar, den paa ingen mulig Maade har. Jeg vil tillade mig at læse Grundlovens § 73 op, for at ærede Medlemmer selv kunne høre i Sagen. § 73 lyder saaledes: „Dommerne have i deres Rald alene at rette sig efter Loven. De kunne ikke affættedes uden ved Dom, ej heller forflyttes mod deres Ønske uden for de Tilfælde, hvor en Omordning af Domstolene finder Sted. Dog kan en Dommer, der har fyldt sit 65de Aar afstediges, men uden Tab af Indtægter.“ Naar man spørger: Hvad har denne Grundlovsparagraf tilsigtet, hvad vil den værne om? saa kan Svaret kun blive, som den ærede Ordfører ogsaa antydede, at den har villet værne Dommerne imod at blive behandlede paa vilkaarlig Maade af Administrationen. Det har ikke været Grundlovsparagraffens Mening, at Dommerne skulde være undtagne fra Pensionsloven, men det har været Paragraffens Mening, at Dommerne skulde kunne virke i deres Rald uden at frygte for at blive vilkaarlig fjærnede af Regeringen. Naar man gennemlæser Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsforsamling om denne Paragraf, vil man finde dette fuldt ud bekræftet. Det første Punktum af Paragraffen, den Sætning, at Dommerne i deres Rald alene have at rette sig efter Loven, fandtes ikke i det oprindelige Grundlovsudkast. Det blev føjet ind af Grundlovsudvalget, og det motiveredes med, at man ønskede at staa fast, at Dommerne ikke blot skulde være værnedes mod vilkaarlig Behandling fra Administrationens Side — det var deres fri og uafhængige Stilling — men ogsaa at staa fast, at Dommerne skulde være afhængige, fuldstændig afhængige af Loven. Det kan man læse sig til, det staaer med rene og tydelige Ord i Forhandlingerne om denne Paragraf paa den grundlovgivende Rigsforsamling. Nu vilde det jo være en mærkelig Forvandling af Sagen, om den Paragraf i Grundloven, der tilsigter at staa Dommernes Afhængighed af Loven fast, skulde ende med at anvendes saaledes, at Dommerne